

กลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาใน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2
**EDUCATIONAL RESOURCE MOBILIZATION
STRATEGIES OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER LOEI
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2**

วีรวุฒิ ธรรมโส¹

ศักดิ์นาภรณ์ นันท์²

สุชาติ บางวิเศษ³

^{1,2,3}มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

Wirawut thammason¹

Sakdinaporn Nuntee²

Suchat Bangwiset³

^{1,2,3}Loei Rajabhat University

Corresponding Author E-mail: Wirawut3@gmail.com

บทคัดย่อ

การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ สถานศึกษาต้องการทรัพยากรทางการศึกษาที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษา กลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยมี วัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพปัญหา ความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา 2) กำหนดกลยุทธ์การระดมทรัพยากร ทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และ 3) ประเมินกลยุทธ์ การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา วิธีการดำเนินการแบ่งออกเป็น 3 ระยะคือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพปัญหา ความต้องการจำเป็น มี 2 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 319 คนประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 24 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 295 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Krejcie & Morgan) และวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ขั้นตอนที่ 2 การสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 3 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ระยะที่ 2 กำหนดกลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาโดยการสนทนากลุ่ม กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสนทนากลุ่ม และ ระยะที่ 3 การประเมินกลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา โดยการประเมินอิงผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยการหาความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับสภาพปัจจุบันกลยุทธ์การ

ระดมทรัพยากรทางการศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = 0.97) ระดับสภาพที่พึงประสงค์กลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.85) ลำดับความต้องการจำเป็น PNI_{Modified} ของกลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษารายด้าน ได้แก่ ลำดับที่ 1 ด้านเงินทุนหรืองบประมาณมีค่า (PNI_{Modified} = 0.30) ลำดับที่ 2 ด้านทรัพยากรบุคคลมีค่า (PNI_{Modified} = 0.27) ลำดับที่ 3 ด้านที่ดินและสิ่งก่อสร้างมีค่า (PNI_{Modified} = 0.23) ลำดับที่ 4 ด้านวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีมีค่า (PNI_{Modified} = 0.21) ลำดับที่ 5 ด้านแหล่งเรียนรู้มีค่า (PNI_{Modified} = 0.16) 2. กลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ประกอบด้วย 1) วัตถุประสงค์ในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา 5 ด้าน 2) กลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา 15 กลยุทธ์ 3) วิธีดำเนินการ/มาตรการ 38 มาตรการ 4) ตัวชี้วัดความสำเร็จ 38 ตัวชี้วัด 3. ผลการประเมินกลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 1) ด้านความเป็นประโยชน์มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.36) รองลงมาได้แก่ 2) ด้านความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.47) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 3) ความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.49)

คำสำคัญ: กลยุทธ์; การระดม; ทรัพยากรทางการศึกษา; ผู้บริหารสถานศึกษา;

ABSTRACT

The objectives of the research were (1) to investigate the current conditions, problems, and necessary needs of educational resource mobilization by school administrators under Loei Primary Educational Service Area Office 2, 2) Define strategies for mobilizing educational resources for school administrators, and 3) Evaluate the educational resource mobilization strategies of school administrators. The research methodology involves three phases. Phase 1: Study of current conditions, problems, and necessary needs. Step 1: Survey-based study involving a sample group of 319 individuals, including 24 school administrators and 295 teachers and educational personnel. By determining the sample size (Krejcie & Morgan) and utilizing stratified random sampling methods Step 2: In-depth interviews with a target group of 3 school administrators. Phase 2: Development of educational resource mobilization strategies. Group discussion with a target group of 9 qualified individuals using a group interview method. Phase 3: Evaluation of educational resource mobilization strategies. Assessment conducted by 5 experts using a modified evaluation tool. Statistical analysis includes frequency analysis, percentage calculation, mean, standard deviation, the PNI Modified value, and a qualitative content analysis. The research findings are summarized as follows: The current level of educational resource mobilization strategies in Loei Primary Educational Service Area Office 2 is generally at a moderate level ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = 0.97). The desired level of strategies for mobilizing educational resources is overall high ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.85). The priority of necessary needs in mobilizing educational resources, as indicated by

the PNI_Modified value, is ranked as follows: Funding or budget (PNI_Modified = 0.30), Human resources (PNI_Modified = 0.27), Land and buildings (PNI_Modified = 0.23), Materials, equipment, and technology (PNI_Modified = 0.21), Learning resources (PNI_Modified = 0.16). 2. The educational resource mobilization strategies for school administrators in Loei Primary Educational Service Area Office 2 comprise 1) Objectives for mobilizing educational resources in each area, 2) 15 strategies for mobilizing educational resources, 3) 38 implementation methods/measures, and 4) 38 success indicators. 3. The assessment of educational resource mobilization strategies for school administrators in Loei Primary Educational Service Area Office 2 indicated that Benefit dimension was totally at the highest level ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.36), followed by Suitability dimension ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.47), and Possibility dimension was totally at the lowest level ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.49).

Keywords: Strategy; Mobilization; Educational Resource; School Administrator:

บทนำ

ปัจจุบันสังคมโลกได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และท่ามกลางความวิกฤต ทางเศรษฐกิจ ความผันผวนทางการเมือง ความผูกพันทางวัฒนธรรมและศีลธรรม ความพ่ายแพ้ ในสนามแข่งขันที่ต้องการวัดกันด้วยคุณภาพและสมรรถภาพ คนไทยและสังคมไทยเริ่มต้นตัวที่จะติดตามความเปลี่ยนแปลงทั้งทางบวกและทางลบของประเทศอย่างใกล้ชิด เมื่อใดก็ตามที่คนส่วนใหญ่ของประเทศยังยากจน อ่อนแอ ขาดสิทธิและโอกาสในการพัฒนาตนเอง ความมั่นคงของครอบครัวและการทำมาหากิน เสียงเรียกร้องให้มีการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาดังขึ้นตามลำดับ ทำให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาโดยพลัน การปฏิรูปการศึกษามุ่งให้เกิดคุณภาพทั้งในด้านผลผลิต กระบวนการจัดการและปัจจัยต่าง ๆ โดยมุ่งหวังให้การจัดการศึกษาพัฒนาทั้งระบบ บุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ก็คือ ผู้บริหารโรงเรียน เพราะต้องเป็นผู้นำและผู้ประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่มีความสามารถ ซึ่งส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการเรียนการสอน และการเรียนรู้รวมทั้งประสานความสัมพันธ์ ระดมและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (จันทิมา อัมชะสวัสดิ์, 2558). การจัดการศึกษาจึงเปรียบเสมือนการลงทุนเพื่อพัฒนาคนอันเป็นทรัพยากรที่สำคัญอย่างยิ่งของประเทศ ดังนั้น คนไทยทุกคนจึงควรมีสิทธิและโอกาสในการรับบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายให้ คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 และสังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต คือ ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับการพัฒนาประเทศในทุกมิติไปสู่เป้าหมาย การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วที่ขับเคลื่อนโดยภูมิปัญญาและนวัตกรรมในอีก 20 ปีข้างหน้า ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบ โดยจำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่ง “คนไทย

ในอนาคตจะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ีรอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักชาติ ศาสนา และ เป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทย ที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง”

ดังนั้น เพื่อให้ทรัพยากรมนุษย์ในทุกมิติและในทุกช่วงวัยสามารถได้รับการพัฒนาและยกระดับได้เต็มศักยภาพและเหมาะสม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์จึงได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นทั้งการแก้ไขปัญหาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในปัจจุบัน และการเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนา ที่ให้ความสำคัญที่ครอบคลุมทั้งในส่วนของการพัฒนาทุนมนุษย์ และปัจจัยและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างครอบคลุม ประกอบด้วย การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ควบคู่กับการปฏิรูปที่สำคัญทั้งในส่วนของการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม เพื่อให้คนมีความดีอยู่ใน ‘วิถี’ การดำเนินชีวิตและมีจิตสำนึกร่วมในการสร้างสังคมที่น่าอยู่ และมีการปฏิรูปการเรียนรู้แบบพลิกโฉม ในทุกระดับตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถก้าวทันการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่องแม้จะออกจากระบบการศึกษาแล้ว รวมถึงความตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย ตลอดจนพัฒนาและรักษากลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษของพหุปัญญาแต่ละประเภท และการปฏิรูประบบเสริมสร้างความรอบรู้และจิตสำนึกทางสุขภาพ เพื่อให้คนไทยมีศักยภาพในการจัดการสุขภาวะที่ดีได้ด้วยตนเอง พร้อมกับการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ทั้งการเสริมสร้างครอบครัวที่เข้มแข็งอบอุ่นซึ่งเป็นการวางรากฐานการส่งต่อเด็กและเยาวชนที่มีคุณภาพสู่การพัฒนาในช่วงอายุถัดไป โดยการส่งเสริมการเกิดที่มีคุณภาพ การสร้างครอบครัวที่เหมาะสมกับคนรุ่นใหม่ การส่งเสริมบทบาทในการมีส่วนร่วมพัฒนาคน การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีความเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างกระทรวง/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศในการใช้กิจกรรมนันทนาการและกีฬาเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างสุขภาวะของประชาชนอย่างครบวงจรและมีคุณภาพมาตรฐาน รวมถึงการพัฒนาทักษะด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศและกีฬาเพื่อการอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับ แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา มีเป้าหมาย ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มี คุณภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ดัชนีความเสมอภาคของอัตราการเข้าเรียนระดับการศึกษา ขึ้นพื้นฐานตามฐานะทางเศรษฐกิจและพื้นที่ลดลง ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินัยพื้นฐาน (O-NET)

ของนักเรียนระหว่างพื้นที่/ภาคการศึกษาในวิชาคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษลดลง การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับ คนทุกช่วงวัย มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่ทันสมัย สนองตอบความต้องการของผู้เรียนและผู้ให้บริการอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และสถานศึกษา ทุกแห่งมีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและมีคุณภาพ มีระบบข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน เพื่อการวางแผนการบริหารจัดการศึกษา การติดตามประเมิน และรายงานผล มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีระบบฐานข้อมูลรายบุคคลที่อ้างอิงจากเลขที่บัตรประจำตัวประชาชน 13 หลัก ที่สามารถเชื่อมโยง และแลกเปลี่ยนฐานข้อมูล รวมทั้งใช้ประโยชน์ร่วมกันระหว่าง กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่น ด้านสาธารณสุข สังคม ภูมิสารสนเทศ แรงงาน และการศึกษา และมีระบบสารสนเทศด้านการศึกษาและด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นระบบเดียวกัน ทั้งประเทศ ครอบคลุม ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน สามารถอ้างอิงได้เป็นต้น โดยได้กำหนดแนวทางการพัฒนา คือ เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึง การศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา สำหรับคนทุกช่วงวัย พัฒนา ฐานข้อมูลด้านการศึกษาที่มีมาตรฐาน เชื่อมโยงและเข้าถึงได้และมีแผนงานและโครงการสำคัญ เช่น โครงการจัดทำฐานข้อมูลรายบุคคลทุกช่วงวัย ทั้งด้านสาธารณสุข สังคม ภูมิสารสนเทศ แรงงาน และการศึกษา เป็นต้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นถึงความจำเป็น ที่จะต้องพัฒนากลยุทธ์ระดมทรัพยากรทางการศึกษาซึ่งได้แก่ การระดมทรัพยากรทางการศึกษา เป็นการระดมสรรพกำลังทุกส่วนในสังคมเพื่อจัดการศึกษา ทุกส่วนของสังคมได้แก่ ครอบครัว ชุมชน รัฐ เอกชน องค์กรชุมชนและสื่อมวลชน จะต้องตระหนักสานักรับผิดชอบร่วมกันในการจัดการศึกษาทุกขั้นตอนแทนการผลักภาระให้เป็นความรับผิดชอบของรัฐเพียงอย่างเดียว แต่รัฐต้องมีเจตจำนงที่แน่วแน่และจริงจังเพราะการศึกษาเป็นหัวใจของการพัฒนาประเทศ เป็นโครงสร้างพื้นฐานทางสติปัญญาที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคคลและความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของสังคม และประเทศชาติโดยส่วนรวม ซึ่งทรัพยากรทางการศึกษาทั้งที่เป็นเงินและไม่ใช่งิน ทั้งนี้กลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นนั้นจะยึดหลัก ที่มีความเป็นไปได้ ได้รับการยอมรับและมีความเหมาะสมกับบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดย มีองค์ประกอบสำคัญ คือ องค์ประกอบที่เป็นวัตถุประสงค์ของกลยุทธ์ ได้แก่ เป้าหมาย และพันธกิจ และองค์ประกอบที่เป็นแนวทางในการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์ ได้แก่ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การกำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการควบคุมกลยุทธ์ โดยมุ่งให้สถานศึกษา ขึ้นพื้นฐานของรัฐในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการระดมทรัพยากร ทางการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

2. เพื่อกำหนดกลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

3. เพื่อประเมินกลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องกลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 เป็นวิทยาการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology) ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นกลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

ระยะที่ 2 กำหนดกลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

ระยะที่ 3 การประเมินกลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 146 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 1,431 คน รวมทั้งสิ้น 1,577 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำนวน 319 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 24 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 295 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) และการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ (In-Depth Interviews of Experts) และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ (In-Depth Interviews of Experts) ซึ่งเป็น ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำนวน 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์กลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาได้ค่า

ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามศัพท์เฉพาะหรือเนื้อหาเท่ากับ 0.60 – 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำนวน 30 คน ใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95

2. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. แบบประเมินกลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเงินทุนหรืองบประมาณ 2) ด้านด้านทรัพยากรบุคคล 3) ด้านด้านวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี 4) ด้านด้านที่ดินและสิ่งก่อสร้าง 5) ด้านด้านแหล่งเรียนรู้ โดยแบบประเมินมีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามกลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ตามแบบชุดแบบสอบถามด้วยตนเองและผ่านระบบ Google Form เสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 319 คน

2. การสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารสถานศึกษา ในการให้สัมภาษณ์พร้อมบอกวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ ระบุวันเวลาที่ชัดเจน และส่งหนังสือขอ อนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยโดยการสัมภาษณ์ จากสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

3. แบบประเมินกลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กำหนดคุณสมบัติเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก มีความรู้และประสบการณ์ทางด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน ทางด้านระเบียบวิธีวิจัย หรือสถิติ จำนวน 1 คน และทางด้านทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย เพื่อทำหนังสือถึงผู้เชี่ยวชาญ ในการประเมินกลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นกลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยแบบสอบถาม (Questionnaire) แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ

ความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าดัชนีลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$)

2. กลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ประกอบด้วย 1) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบสัมภาษณ์เชิงลึก 2) การร่างกลยุทธ์ (Drafting) โดยคัดเลือกจากค่าความต้องการจำเป็น เรียงลำดับจากมากไปน้อย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

3. การประเมินกลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 เพื่อเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน จำนวน 5 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ของการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และลำดับความต้องการจำเป็นกลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยภาพรวม 5 ด้าน

กลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	ความต้องการจำเป็น (PNI)	
	$\bar{X}$	$\bar{X}$	(I-D)/D	ลำดับที่
1. ด้านทรัพยากรเงินทุนหรืองบประมาณ	2.94	3.51	0.306	1
2. ด้านทรัพยากรบุคคล	3.37	3.90	0.270	2
3. ด้านทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี	3.34	3.82	0.213	4
4. ด้านทรัพยากรที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	3.17	3.62	0.234	3
5. ด้านทรัพยากรแหล่งเรียนรู้	3.64	4.03	0.168	5
โดยรวม	3.29	3.78	0.238	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันกลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$, $S.D. = 0.97$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้านและระดับมาก 1 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทรัพยากรแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.64$, $S.D. = 0.85$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ

ด้านทรัพยากรเงินทุนหรืองบประมาณ ($\bar{X} = 2.94$, S.D. = 1.05) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์กลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.92) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทรัพยากรแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.70) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทรัพยากรเงินทุนหรืองบประมาณ ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 1.09) ลำดับความต้องการจำเป็นของกลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 รายด้าน พบว่า ด้านทรัพยากรเงินทุนหรืองบประมาณ มีค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุด ($PNI_{modified} = 0.306$) โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็น ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านทรัพยากรเงินทุนหรืองบประมาณ มีค่า $PNI_{modified} = 0.306$ ลำดับที่ 2 ด้านทรัพยากรบุคคล มีค่า $PNI_{modified} = 0.270$ ลำดับที่ 3 ด้านทรัพยากรที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง มีค่า $PNI_{modified} = 0.234$ ลำดับที่ 4 ด้านทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี มีค่า $PNI_{modified} = 0.213$ และลำดับที่ 5 ด้านทรัพยากรแหล่งเรียนรู้ มีค่า $PNI_{modified} = 0.168$

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 มีประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณาและนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. สภาพปัจจุบันกลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทรัพยากรแหล่งเรียนรู้ วิธีดำเนินงานที่ปฏิบัติมากที่สุด คือ โรงเรียนมีการส่งเสริมในครู นักเรียน และชุมชนร่วมกันอนุรักษ์แหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติและมนุษย์ สร้างขึ้น ลำดับต่อมา ด้านทรัพยากรบุคคล วิธีดำเนินงานที่ปฏิบัติมากที่สุด คือ โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากแพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมาให้ความรู้ ความเข้าใจด้าน สุขภาพแก่นักเรียนและบุคลากร ด้านทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี วิธีดำเนินงานที่ปฏิบัติมากที่สุด คือ โรงเรียนจัดทำรายงานการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่ได้รับบริจาคเพื่อแจ้งให้สาธารณชนได้รับทราบโดยทั่วกัน ด้านทรัพยากรที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง วิธีดำเนินงานที่ปฏิบัติมากที่สุด โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโรงเรียน ความขาดแคลนที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแก่ชุมชน ได้รับทราบโดยทั่วกัน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทรัพยากรเงินทุนหรืองบประมาณ วิธีดำเนินงานที่ปฏิบัติมากที่สุด ผู้บริหารมีการจัดทำโครงการเพื่อขอสนับสนุนงบประมาณ ในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา

2. การพัฒนากลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 พบว่า กลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ประกอบด้วยด้าน 5 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านทรัพยากรเงินทุนหรืองบประมาณ ปัจจัยเงินทุนหรืองบประมาณ ที่สถานศึกษาได้รับจากแหล่งต่าง ๆ ได้แก่ รัฐบาล บุคคล ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา และสถานประกอบการ เพื่อนำมาใช้จ่ายในการจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพ วิธีดำเนินการ มาตรการ 1) จัดให้มีทีมงานครู บุคลากร และนักเรียนเพื่อปฏิบัติการชุมชนสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องตามโอกาสต่าง ๆ 2) จัดครูและนักเรียนประจำหมู่บ้านในเขตบริการอย่างทั่วถึง 3) มีกิจกรรมร่วมงาน บุญประเพณีตามเทศกาลของชาวบ้านเป็นประจำโรงเรียนของตนเอง 4) ร่วมกันกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์และกิจกรรมของการขอรับการสนับสนุนค่านงงบประมาณจากแหล่งต่าง ๆ 5) จัดทำโครงการระดมเงินทุนหรืองบประมาณ เพื่อเสนอขออนุมัติจากคณะกรรมการ สถาน ศึกษาชั้นพื้นฐานและหน่วยงานต้นสังกัด 6) ดำเนินการระดมเงินทุนตามโครงการและรายงานโครงการ โดยมีการประเมิน เพื่อแก้ไขปัญหาหรือปรับปรุงกิจกรรม ให้เหมาะสมเสมอ ๆ 7) ร่วมกันกำหนดและวางแผนการใช้จ่ายงบ งบประมาณที่ได้รับจัดสรรภายในระยะเวลา 1 ปี และภายในระยะเวลา 5 ปี ข้างหน้า 8) กำหนดปฏิทินการดำเนินการตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่กำหนดไว้ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว 9) ดำเนินการบริหารจัดการงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่าตลอดจนมีการกำกับ ติดตามตรวจสอบ และรายงานผลอย่างเป็นระบบต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายตามกำหนดไว้ ตัวชี้วัดความสำเร็จ 1) ครู บุคลากรและนักเรียนได้ร่วมกิจกรรมสาธารณประโยชน์กับชุมชนอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง 2) ครูทุกคนเป็นครูประจำหมู่บ้านหรือเขตบริการ โดยมีหน้าที่ในการร่วมกิจกรรมและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน 3) โรงเรียนเข้าร่วมงานบุญประเพณีตามเทศกาลอย่างน้อยปีการศึกษาละ 6 ครั้ง 4) สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์และกิจกรรมของการขอรับการสนับสนุนด้านงบประมาณ 5) สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการกำหนดกิจกรรมของการระดมทุนที่หลากหลายและกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินการตามกำหนดอย่างน้อย 1 ครั้งต่อปีการศึกษา 6) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อปรึกษาหารือ และประชุมแก้ปัญหาในการระดมทุนเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง 7) คณะกรรมการบริหารและสมาชิกเครือข่ายพัฒนาโรงเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ 8) สมาชิกทุกคนและคณะกรรมการทุกชุดมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามปฏิทินที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด 9) ดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนที่กำหนดรายงานการใช้จ่ายงบประมาณต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาทุกปีการศึกษา

2.2 ด้านทรัพยากรบุคคล ปัจจัยสนับสนุนการจัดการศึกษาด้านบุคลากรที่เป็น ผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความสามารถและเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องที่สถานศึกษาได้รับ ความอนุเคราะห์มาถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ให้กับครู บุคลากร และนักเรียน วิธีดำเนินการ มาตรการ 1) เครือข่ายครูภูมิปัญญาชาวบ้านมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่นักเรียน 2) เชิญบุคคล ผู้ปกครอง ศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานหรือการประกอบอาชีพมาเล่าประสบการณ์ให้นักเรียนได้รับฟัง 3) ยกย่องเชิดชูบุคคลที่เป็นตัวอย่างที่ดีในชุมชนในโอกาสต่าง ๆ 4) ครูและผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและเป็นที่น่าเชื่อถือในชุมชน 5) พัฒนาเครือข่ายวิทยากรภูมิปัญญาไทยหรือปราชญ์ชาวบ้านทุกหมู่บ้านในเขตบริการปราชญ์ชาวบ้านให้นักเรียนได้รับฟัง 6) ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการ

พัฒนาเครือข่ายวิทยากรภูมิปัญญาไทย 7) เชิญวิทยากรในเครือข่ายครูภูมิปัญญาไทยมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ตัวชี้วัดความสำเร็จ 1) เครือข่ายครูภูมิปัญญาชาวบ้านมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้นักเรียน อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง 2) นักเรียนทุกคนมีความชื่นชมบุคคลในชุมชนได้รับประสบการณ์ตรงจากบุคคล ผู้ปกครอง ศิษย์เก่าที่มาให้ความรู้และแง่คิด 3) นักเรียน ครู และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพิจารณาย่อยชมเชย บุคคลตัวอย่างหรือต้นแบบ 4) ร้อยละความพึงพอใจที่มีต่อครู ในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ นักเรียนผู้ปกครองไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ที่มีความชื่นชมในตัวครู 5) ทุกหมู่บ้านในเขตบริการมีเครือข่ายวิทยากรภูมิปัญญาไทยหรือปราชญ์ชาวบ้านทุกคนได้แสดงความรู้ ประสบการณ์ และแง่คิดต่าง ๆ 6) ชุมชนมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบการพัฒนาเครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ส่งผลให้ นักเรียนเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาไทย 7) มีการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยทุกอย่างได้รับการรักษาและสืบทอดต่อคนรุ่นต่อ ๆ ไป

2.3 ด้านทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี ปัจจัยสนับสนุนการจัดการศึกษา ที่มีลักษณะเป็นครุภัณฑ์ วัสดุ สื่อ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับใช้ในการบริหารจัดการและใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิธีดำเนินการ มาตรการ 1) จัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีจากแหล่งต่าง ๆ 2) กำหนดให้มีกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อขอรับการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี 3) ผู้ปกครอง บุคคล ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเครือข่าย ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมกับการโรงเรียนในการขอรับการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยี 4) จัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ 5) พัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี 6) ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ให้บริการแก่ผู้ปกครองและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ 7) โรงเรียนและชุมชนร่วมกันวางแผนพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ 8) แต่งตั้งทีมงานเพื่อพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ 9) มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยสำหรับให้บริการนักเรียนและชุมชน ตัวชี้วัดความสำเร็จ 1) มีการวิเคราะห์แหล่งทรัพยากรก่อนขอรับการสนับสนุนโครงการมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในขอรับการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีกำหนด 2) มีกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อขอรับการสนับสนุน และรายงานผลการขอรับการสนับสนุนเป็นระยะ ๆ 3) โรงเรียนและเครือข่ายการพัฒนามีส่วนร่วมในการดำเนินการขอรับการสนับสนุน และรายงานผลการขอรับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ 4) ผู้ปกครองและนักเรียน เห็นชอบและมีส่วนร่วมในการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ต้นแบบแห่งการเรียนรู้ 5) นักเรียนทุกคนเป็นสมาชิกของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ 6) ผู้ปกครองไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 เข้าใช้บริการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ 7) มีการประชุมวางแผนพัฒนาโดย ครู นักเรียน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ 8) ทีมงานทุกคนมีความรู้และทักษะในการดำเนินการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียน 9) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศผ่านการประเมินมาตรฐานจากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นักเรียนทุกคนได้รับบริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างทั่วถึง

2.4 ด้านทรัพยากรที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ปัจจัยสนับสนุนการจัดการศึกษาที่เป็น ที่ดิน พื้นที่ อาณาบริเวณ ตลอดจนอาคารเรียน อาคารประกอบ และสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ที่ใช้ ประโยชน์ในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ให้แก่แก่นักเรียน วิธีดำเนินการ มาตรการ 1) จัดทำแผนการสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจที่ดีใน การรักษาและใช้ประโยชน์ จากที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในโรงเรียน 2) ประชาสัมพันธ์การรักษาและใช้ประโยชน์ จากที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ในโรงเรียนให้ชุมชนรับทราบด้วยสื่อและวิธีการที่หลากหลาย 3) ให้ชุมชนใช้บริการ ที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ 4) ให้คณะกรรมการเสนอแผนการบริหารและจัดหารายได้ จากที่ดิน และสิ่งปลูก สร้างต่อคณะกรรมการบริหารโรงเรียน 5) กำหนดกิจกรรมการบริหารและจัดหารายได้ จากที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างที่หลากหลายและทุกฝ่ายมีส่วนร่วม 6) มีการบริหารจัดการอยู่ในรูปของ คณะกรรมการ 7) ให้บุคคล ชุมชนใช้บริการจากที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของโรงเรียนในการ ดำเนินกิจการ สาธารณประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ 8) กำหนดค่าธรรมเนียมในการใช้ประโยชน์จากที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของ โรงเรียนตามความเหมาะสม 9) จัดเก็บค่าธรรมเนียมการใช้ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของโรงเรียนตามความ เหมาะสม ตัวชี้วัดความสำเร็จ 1) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจ ที่ดี ในการรักษาและใช้ประโยชน์จากที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในโรงเรียน 2) ดำเนินการประชาสัมพันธ์การรักษา และใช้ประโยชน์จากที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในโรงเรียนให้ชุมชนรับทราบด้วยสื่อ วิธีการที่หลากหลาย และ สม่ำเสมอ 3) ชุมชนมาใช้บริการที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างของโรงเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง 4) มีแผนใน การบริหาร จัดการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตลอดปี และระยะยาวตลอด 5 ปี 5) มีกิจกรรมการบริหารจัดการและ จัดหารายได้จากที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง อย่างน้อย 10 กิจกรรม โดย ครูทุกคนและนักเรียน มีส่วนร่วมกิจกรรม การจัดหารายได้ 6) การบริหารจัดการเป็นไปตามแผนหรือปฏิทินที่กำหนดไว้อย่าง คร่งครัด และรายงานผล การดำเนินการ 7) โรงเรียนมีรายได้ จากการให้บริการที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างแก่บุคคล ชุมชน องค์การภาครัฐ และเอกชน 8) ผู้ปกครอง ผู้บริหาร คณะครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดค่าธรรมเนียมในการใช้ ประโยชน์จากที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของโรงเรียนให้เป็นธรรมและเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ 9) มี คณะกรรมการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการใช้ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของโรงเรียนตามความเหมาะสม

2.5 ด้านทรัพยากรแหล่งเรียนรู้ ปัจจัยสนับสนุนการจัดการศึกษาที่เป็นสถานที่สำหรับใช้ในการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามศักยภาพที่มีอยู่ ตามธรรมชาติและที่มนุษย์ สร้างขึ้น ทั้งที่อยู่ภายในและภายนอกสถานศึกษา วิธีดำเนินการ มาตรการ 1) สำรวจ รวบรวม และจัด หมวดหมู่เครือข่ายแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนและในชุมชนเพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับการพัฒนา 2) ประสานงานและวางแผนการใช้เครือข่ายแหล่งเรียนรู้ร่วมกันระหว่างโรงเรียนชุมชนหรือแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ 3) รายงานผลการใช้เครือข่ายแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ เพื่อปรับปรุง ให้ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 4) จัดทำ โครงการพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งเรียนรู้ร่วมกับผู้ปกครองและชุมชนอย่างต่อเนื่อง 5) ให้บริการแหล่งเรียนรู้ใน โรงเรียนแก่ชุมชนได้ใช้เพื่อการศึกษาหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ 6) ให้มีคณะกรรมการนำเนินการ จัดตั้งศูนย์การ เรียนรู้ชุมชนขึ้น ภายในโรงเรียนเพื่อให้บริการนักเรียนและชุมชนในการอบรม ประชุม สัมมนาและการเรียนรู้ ตลอด ชีวิตอย่างทั่วถึงตัวชี้วัดความสำเร็จ 1) มีทะเบียนเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนและในชุมชนที่

เป็นปัจจุบัน ครูและนักเรียนทุกคนรู้จักเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และในชุมชน 2) มีแผนการใช้เครือข่ายแหล่งเรียนรู้ร่วมกันระหว่างโรงเรียน ชุมชนหรือแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ 3) มีการรายงานผลการใช้เครือข่ายแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ 4) มีโครงการพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งเรียนรู้อย่างน้อย 1 โครงการ 5) มีบันทึกการให้บริการแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนแก่ชุมชน 6) มีนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานอื่น เข้าใช้ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตั้งอยู่ ภายในโรงเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านเงินทุนหรืองบประมาณ เพื่อการระดมทรัพยากรทางการศึกษาด้านเงินทุนหรืองบประมาณที่มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ โรงเรียนต้อง วางแผนการระดมทุนหรือใช้งบประมาณอย่างรอบคอบ และชัดเจน เน้นการกำหนดวัตถุประสงค์ รายละเอียดของการใช้เงิน, และแผนการดำเนินงาน ใช้เทคนิคการตลาดเพื่อเพิ่มความรู้สึกและความสนใจจากประชาชน โปรโมทโครงการของคุณผ่านทางออนไลน์และออฟไลน์ หากมีคอนเสิร์ตหรือกิจกรรมสำคัญ นำเสนอสิทธิพิเศษหรือแพ็คเกจที่น่าสนใจเพื่อดึงดูดผู้ที่สนใจ พิจารณาการสร้างสัญญาความร่วมมือกับหน่วยงานหรือภาครัฐเพื่อระดมทุนเพิ่มเติม ใช้แพลตฟอร์มออนไลน์และโซเชียลมีเดียในการระดมทุน และสร้างความตื่นเต้นในสื่อสังคม ส่งข้อมูลข่าวสารที่น่าสนใจไปยังสื่อมวลชนเพื่อเพิ่มความรู้สึกและความตื่นเต้นในสาธารณะ สร้างกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่ทำให้ผู้ที่เข้าร่วมมีความทรงจำและต้องการร่วมสนุกอีก สนับสนุนจากภาครัฐหรือหน่วยงานท้องถิ่นที่มีความเกี่ยวข้องกับการศึกษา จัดการและใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดตามวัตถุประสงค์และความจำเป็น

2. ด้านทรัพยากรบุคคล เพื่อการระดมทรัพยากรบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพในทางการศึกษา โรงเรียนควรคำนึงถึงทรัพยากรบุคคลควรจะต้องตรงกับความต้องการของโครงการหรือกิจกรรม ระบุบทบาทและทักษะที่ต้องการจากบุคคลที่เข้าร่วม สร้างความร่วมมือกับทีมงาน องค์กร, หรือคนที่มีความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวข้อง ติดต่อหน่วยงานท้องถิ่นหรือชุมชนที่สามารถเข้าร่วมได้ หากเป็นไปได้ ควรคำนึงถึงความหลากหลายในทีมงาน สร้างสภาพแวดล้อมที่เปิดกว้างและสนับสนุนทุกคน สร้างสภาพแวดล้อมที่เปิดกว้างและสนับสนุนทุกคน ให้ข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับโครงการและบทบาทของบุคคลในทีม ระบุความรับผิดชอบของแต่ละบุคคลในทีม สร้างสัญญาหรือข้อตกลงในการทำงานร่วมกัน ให้โอกาสในทีมที่จะพัฒนาทักษะและความรู้ สนับสนุนการแบ่งปันประสบการณ์และความเชี่ยวชาญ สร้างการสื่อสารที่มีการรับฟังและเปิดเผย สร้างความน่าเชื่อถือและความร่วมมือในทีม สร้างกิจกรรมหรือโครงการที่ทุกคนสามารถมีประสบการณ์ที่น่าสนใจและท้าทาย สนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง สร้างความสามารถในการทำงานร่วมกัน สร้างการพัฒนาทีมที่ส่งผลให้ทรัพยากรบุคคลมีประสิทธิภาพ ติดตามความก้าวหน้าของทีมและประสิทธิภาพของทรัพยากรบุคคล ประเมินผลและปรับปรุงตามความต้องการ

3. ด้านวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี เพื่อการระดมทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพในทางการศึกษา โรงเรียนควรกำหนดแผนการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่ต้องการ พิจารณาความเหมาะสมและคุ้มค่าของการลงทุน ค้นหาคุณค่าที่น่าเชื่อถือและมีชื่อเสียงในการจัดหาวัสดุและ

อุปกรณ์ สามารถพิจารณาการร่วมมือกับบริษัทหรือองค์กรท้องถิ่น นำเข้าเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อจัดการสต็อก การสั่งซื้อ และการติดตามการใช้ ให้ความสำคัญกับการอัปเดตและบำรุงรักษาเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยี จัดอบรมและสัมมนาเพื่อสร้างความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่และเทคโนโลยีใหม่ พิจารณาการใช้วัสดุและอุปกรณ์ที่มีอายุการใช้งานยาวนาน สนับสนุนนโยบายการรีไซเคิลและการใช้วัสดุที่มีความยั่งยืน นำเสนอโครงการหรือโปรแกรมที่ต้องการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ สนับสนุนการทำความเข้าใจจากผู้บริหาร ครู และนักเรียน ติดตามแนวโน้มและนำเข้ำนวัตกรรมที่สามารถสนับสนุนการเรียนรู้ ทดสอบการใช้เทคโนโลยีใหม่ในบริบทการเรียนการสอน ใช้แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ สนับสนุนการแบ่งปันและการร่วมมือผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ การระดมทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพมีผลต่อการพัฒนาการศึกษาและสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่น่าสนใจและมีคุณภาพ

4. ด้านที่ดินและสิ่งก่อสร้าง เพื่อการระดมทรัพยากรที่ดินและสิ่งก่อสร้างที่มีประสิทธิภาพในทางการศึกษา โรงเรียนควรกำหนดวัตถุประสงค์ในการใช้พื้นที่และสร้างแผนการใช้ที่มีประสิทธิภาพ คำนึงถึงการจัดการพื้นที่ที่เป็นมิตรกับการเรียนรู้และความจำเป็นของสิ่งก่อสร้าง สร้างหรือปรับปรุงสิ่งก่อสร้างที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ คำนึงถึงการตกแต่งและสร้างสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นการเรียนรู้ ตรวจสอบสภาพสิ่งก่อสร้างเป็นประจำและดำเนินการบำรุงรักษาทันทีเมื่อมีปัญหา นำเข้ำนโยบายการบำรุงรักษาที่เหมาะสม สร้างสิ่งก่อสร้างที่สนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้พิเศษ เช่น ห้องปฏิบัติการ ห้องศิลปะ หรือสนามกีฬา สร้างสภาพแวดล้อมที่สามารถให้นักเรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย สร้างพื้นที่สำหรับการศึกษาที่เป็นส่วนตัว เช่น ห้องอ่านหรือห้องทำงาน สนับสนุนการสร้างสรรค์และการทำงานที่อิสระ นำเข้าเทคโนโลยีที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพพลังงานในสิ่งก่อสร้าง สนับสนุนการใช้งานทรัพยากรพลังงานที่มีประสิทธิภาพ นำเข้าเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการสิ่งก่อสร้างและการเรียนการสอน ให้สิ่งก่อสร้างเป็นส่วนหนึ่งของการใช้เทคโนโลยีในกระบวนการการเรียนรู้ สร้างระบบการจัดการที่ช่วยในการดำเนินการทั้งหมด เช่น ระบบการจัดการทรัพยากร การจัดตารางเวลา และการติดตามการใช้งาน ให้โอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้สนใจอื่น ๆ มีส่วนร่วมในการพัฒนาและดำเนินการสิ่งก่อสร้าง การระดมทรัพยากรที่ดินและสิ่งก่อสร้างที่ดีจะส่งผลในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีและสนับสนุนการพัฒนาทักษะของนักเรียน

5. ด้านแหล่งเรียนรู้ เพื่อการระดมทรัพยากรแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โรงเรียนควรกำหนดวัตถุประสงค์ของแหล่งเรียนรู้ วางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ในการสนับสนุนการเรียนรู้ที่หลากหลาย สร้างห้องเรียนที่สร้างสรรค์และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิด สร้างพื้นที่ที่สะดวกสบายสำหรับการอ่าน การเรียนรู้กลุ่ม และการศึกษาอื่น ๆ นำเข้าเทคโนโลยีในกระบวนการเรียนรู้ เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ และแหล่งข้อมูลออนไลน์ สนับสนุนการใช้แอปพลิเคชันและเครื่องมือดิจิทัลที่เหมาะสม สร้างแหล่งเรียนรู้ที่ปรับปรุงและประสิทธิภาพตามเทรนด์การเรียนรู้ที่ทันสมัย พัฒนาทรัพยากรออนไลน์ที่สามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา สนับสนุนการแบ่งปันความรู้ระหว่างครูและนักเรียน สร้างชุมชนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ ใช้ทรัพยากรจากภายนอกโรงเรียน, เช่น การนำนักเรียนไปศึกษาภายนอก ให้โอกาสในการเข้าร่วม

กิจกรรมนอกห้องเรียน สนับสนุนโครงการการเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างทรัพยากรที่สนับสนุนการเรียนรู้ต่อเนื่อง การระดมทรัพยากรแหล่งเรียนรู้ที่ดีจะช่วยสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและสนับสนุนการพัฒนาทักษะและความรู้ของนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กนกพร แสนสุขสม สุกัญญา แซ่มซ้อย และ จีรภัทร คุโลภาส (2562). องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดความมีชื่อเสียงขององค์กร ที่ส่งผลต่อการระดมทรัพยากรทางการศึกษา, ใน *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น*. 13(3). กรกฎาคม - กันยายน. 55 - 69.
- จันทิมา อชชะสวัสดิ์. (2558). การระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา. *สุทธิปริทัศน์*. 9(90). เมษายน - มิถุนายน. 43 - 58.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2557). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS*. นนทบุรี: เอส.อาร์.พรินติ้ง แมสโปรดักส์
- พินสุดา สิริธรงค์ศรี. (2562). การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา. *วารสารวิทยาลัยครูศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต*. 33(10). เมษายน - มิถุนายน. 1 - 13.
- พิสิษฐ ภูรอด. (2559). *รูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนดีเด่นขนาดเล็กของรัฐ*. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภานุมาศ เฉลยนาต (2557). การนำเสนอกลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*. 4(3). กันยายน - ธันวาคม 213 - 224.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2563). กลยุทธ์ ยุทธศาสตร์. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 5 พฤศจิกายน 2563. แหล่งสืบค้น https://th.wikipedia.org/wiki/กลยุทธ์_ยุทธศาสตร์
- วีรพงษ์ ไชยหงส์. (2558). การจัดการเชิงกลยุทธ์. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 5 พฤศจิกายน 2563. แหล่งสืบค้น: http://drweerapong.blogspot.com/2015/02/blog-post_42.html
- สุชาติ บางวิเศษ และ ศักดินาภรณ์ นันท์. (2560). ข้อเสนอเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*. 6(21). ตุลาคม-ธันวาคม 2560.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). คำนิยาม โรงเรียน. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2563. แหล่งสืบค้น <http://www.bopp-obec.info/home/wp-content/uploads/2012/03/definition.pdf>.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564)*. กรุงเทพฯ : พรักหวานกราฟฟิค จำกัด

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2579) . กรุงเทพฯ : พรินทวาทกราฟฟิค จำกัด

สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2560). ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580). กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี

องอาจ นัยพัฒน์. (2561). *การวิจัยสถาบัน: เครื่องมือพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สามลดา.